

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

Методичні рекомендації
до практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ»
(для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності
281 – Публічне управління та адміністрування)

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2020

Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Стратегічне управління» (для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. К. В. Пастух. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 28 с.

Укладач канд. наук з держ. упр., доц. К. В. Пастух

Рецензент

С. О. Гайдученко, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри менеджменту і публічного адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

*Рекомендовано кафедрою менеджменту і публічного адміністрування,
протокол № 1 від 29.08.2019*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ».....	5
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 СУТНІСТЬ, КОНЦЕПЦІЯ ТА МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	5
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ОСНОВНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ, РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ.....	10
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ.....	16
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	27

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Стратегічне управління» має на меті формування системи знань з теорії та практики стратегічного управління, набуття умінь та навичок здійснення стратегічного планування, аналізу середовища, розробки та реалізації стратегії. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є здійснення аналізу теоретичних підходів до стратегічного управління, розгляд системи стратегічного управління та змісту її основних складових, вивчення методів стратегічного планування, засвоєння навичок з розробки та реалізації стратегії.

Під час проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Стратегічне управління» здійснюється засвоєння лекційного матеріалу. Закріплення викладеного на лекційних та практичних заняттях навчального матеріалу продовжується під час самостійної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати:*

- теоретичні основи стратегічного управління;
- принципи та методи стратегічного планування;
- сутність стратегічного аналізу середовища;
- особливості розробки та реалізації стратегії;
- зміст основних функцій та процесів стратегічного управління;

уміти:

- проводити стратегічний аналіз;
- формулювати місію та цілі;
- розробляти стратегії;
- використовувати передовий досвід стратегічного управління при формуванні та реалізації стратегій;
- досліджувати та розв'язувати проблеми стратегічного управління;

мати компетентності:

- здатність застосовувати знання з теорії стратегічного управління у професійній діяльності;
- вміння використовувати методи стратегічного планування;
- здатність розробляти та реалізовувати стратегії у професійній діяльності.

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 СУТНІСТЬ, КОНЦЕПЦІЯ ТА МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

ТЕМА 1 СУТНІСТЬ І СПЕЦИФІКА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Основні питання для обговорення

1. Поняття «стратегічне управління».
2. Сутність стратегічного управління та його специфіка.
3. Етапи розвитку стратегічного управління.
4. Особливості концепції стратегічного управління.
5. Мета, принципи стратегічного управління.
6. Функції стратегічного управління.

Практичні завдання

Завдання 1

Розкрити поняття «стратегічне управління» на основі аналізу визначень його різними авторами та занести результати у таблицю 1.1.

Таблиця 1.1 – Визначення поняття «стратегічне управління»

№ п/п	Автор	Визначення поняття «стратегічне управління»

Завдання 2

Чи існує, на вашу думку, відмінність понять «стратегічне управління» та «стратегічний менеджмент»? Обґрунтуйте свою думку.

Завдання 3

Перелічіть та розкрийте принципи стратегічного управління.

Завдання 4

На основі аналізу інформаційних джерел розкрийте особливості стратегічного управління.

Теми рефератів

1. Специфіка стратегічного управління організаціями.
2. Стратегії та управління організаціями у працях вітчизняних науковців.
3. Досвід стратегічного управління за кордоном.
4. Історія розвитку теорії і практики стратегічного управління.
5. Особливості прийняття і реалізації стратегічних рішень.
6. Особливості концепції стратегічного управління.

ТЕМА 2 СИСТЕМА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Основні питання для обговорення

1. Поняття та зміст стратегії.
2. Основні підходи до визначення сутності «стратегія».
3. Елементи системи стратегічного управління та їх взаємозв'язок.
4. Організаційна структура та культура.
5. Основні компоненти системи забезпечення стратегічного управління.

Практичні завдання

Завдання 1

Зобразіть схематично та охарактеризуйте систему стратегічного управління організацією.

Завдання 2

Проаналізуйте відповідність організаційної структури та культури стратегії розвитку організації. Надайте пропозиції щодо їх удосконалення.

Завдання 3

Проведіть дослідження організації з метою визначення ролі стратегічного управління в її розвитку.

Завдання 4

Розподіліться на групи з 2–4 осіб та виконайте завдання у ролі вищого керівництва організації. При створенні організації визначте її основні функції, організаційну структуру управління.

Теми рефератів

1. Наукові підходи до здійснення стратегічного управління.
2. Сутність організаційної культури організації.
3. Стратегія та стратегічне мислення в управлінській діяльності.
4. Взаємозв'язок організаційної структури та стратегії організації.
5. Основні поняття стратегічного управління.
6. Підходи до організації стратегічного управління.

ТЕМА 3 СТАДІЇ ПРОЦЕСУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Основні питання для обговорення

1. Процес стратегічного управління в організації.
2. Місія та цілі організації.
3. Стратегічний аналіз: поняття, мета та завдання.
4. Етапи процесу стратегічного вибору.
5. Основні завдання реалізації стратегії.
6. Стратегічний контроль.

Практичні завдання

Завдання 1

Користуючись інформаційними джерелами наведіть приклади здійснення стратегічного управління в організаціях та вкажіть щодо необхідності його удосконалення. Обґрунтуйте свою думку.

Завдання 2

Розробіть місію та кілька стратегічних цілей організації.

Завдання 3

Здійсніть SWOT-аналіз середовища організації (на конкретному прикладі).

Завдання 4

Проаналізуйте практику застосування стратегій в організаціях. Зробіть висновки щодо доцільності їх застосування.

Завдання 5

Проаналізуйте, які чинники зовнішнього середовища впливають на організацію, де ви проходили практику або хотіли би працювати.

Теми рефератів

1. Стратегічне управління як процес.
2. Специфіка формування стратегій в організаціях.
3. Основні етапи стратегічного управління.
4. Технології стратегічного управління і планування.
5. Досвід стратегічного управління за кордоном.
6. Бенчмаркінг.

ТЕМА 4 ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

Основні питання для обговорення

1. Поняття «стратегічне планування».
2. Етапи стратегічного планування.
3. Мета та зміст стратегічного планування.
4. Принципи стратегічного планування.
5. Функції стратегічного планування.
6. Основні методи стратегічного планування.

Практичні завдання

Завдання 1

Розкрити поняття «стратегічне планування» на підставі аналізу визначень його різними авторами та занести результати у таблицю 4.1.

Таблиця 4.1 – Визначення поняття "стратегічне планування"

№ з/п	Автор	Визначення поняття «стратегічне планування»

Завдання 2

Визначте особливості побудови системи стратегічного планування саме в тій організації, де ви проходили практику або хотіли би працювати.

Завдання 3

Розгляньте умови запровадження стратегічного планування в Україні та за кордоном за наведеними параметрами. Отримані результати занести у таблицю 4.2.

Таблиця 4.2 – Умови запровадження стратегічного планування в Україні та за кордоном [2]

№ з/п	Умови запровадження стратегічного планування	Україна	Країна світу
1	Термін, на який розробляється стратегічний, оперативний план дій		
2	Періодичність перегляду стратегічного плану		
3	Варіант запровадження – директивний або за бажанням		

Завдання 4

Розподіліться на групи з 2–4 осіб. Визначте, які ви бачите перешкоди на шляху до успішного процесу стратегічного планування? Як можна їх вирішити? Отримані результати занести у таблицю 4.3.

Таблиця 4.3 – Перешкоди успішного процесу стратегічного планування та шляхи їх подолання

№ з/п	Перешкоди успішного процесу стратегічного планування	Шляхи їх подолання

Теми рефератів

1. Історія становлення й розвитку стратегічного планування.
2. Етапи стратегічного планування.
3. SWOT-аналіз.
4. Програмно-цільовий метод стратегічного планування.
5. Технології стратегічного планування.
6. Українська практика стратегічного планування.
7. Зарубіжний досвід стратегічного планування.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

ОСНОВНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ, РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ

ТЕМА 5 СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Основні питання для обговорення

1. Поняття та особливості стратегічного управління у публічній сфері.
2. Сучасні проблеми стратегічного управління в публічній сфері.
3. Стратегічне управління на центральному рівні.
4. Стратегічний план роботи центрального органу виконавчої влади: поняття, етапи процесу розробки.
5. Особливості стратегічного планування на різних рівнях управління.
6. Принципи стратегічного планування розвитку територій.

Практичні завдання

Завдання 1

Вкажіть сучасні закономірності регіонального розвитку під впливом глобалізації та наведіть приклади їх проявів в Україні. Визначте стратегічні та оперативні цілі регіонального розвитку.

Завдання 2

Розподіліться на групи з 2–4 осіб та розробіть стратегічний план роботи центрального органу виконавчої влади.

Завдання 3

Наведіть приклад формулювання місії, стратегічних цілей і завдань будь-якого міста. Обґрунтуйте перспективи для стратегічного планування в цьому місті.

Завдання 4

Проведіть SWOT-та PEST-аналіз розвитку регіону. Характеристика сильних і слабких сторін його розвитку має бути здійснена за наведеними у таблиці 5.1. складовими.

Таблиця 5.1 – Матриця первинного стратегічного SWOT-аналізу внутрішнього середовища регіону [7]

Фактори	Сильні сторони (переваги)	Слабкі сторони (недоліки)
1 Географічне положення		
2 Населення, ринок праці		
3 Природні ресурси		
4 Економіка і промисловість		
5 Сільське господарство і переробка сільгосппродукції		
6 Транспорт, інженерна інфраструктура, науково-технічний потенціал		
7 Туризм, культурно-історичний, рекреаційний потенціал		
8 Соціальна сфера		
9 Ринкова інфраструктура, підприємництво		
10 Екологія		

Характеристику можливостей та загроз для розвитку регіону потрібно здійснити за складовими PEST-аналізу, наведеними у таблиці 5.2.

Таблиця 5.2 – Складові PEST-аналізу для здійснення аналізу зовнішнього середовища [7]

Фактори	Можливості	Загрози (обмеження)
Політико-правові		
Економічні		
Соціокультурні		
Технологічні		

Теми рефератів

1. Система стратегічного управління в Україні.
2. Проблеми глобального розвитку.
3. Проблеми регіонального розвитку в умовах глобалізації.
4. Особливості стратегічного управління в умовах глобалізації.
5. Організаційні засади стратегічного управління.
6. Особливості стратегічного управління на регіональному рівні.
7. Стратегічне управління на місцевому рівні.

ТЕМА 6 ПРОГНОЗУВАННЯ, ПРОГРАМУВАННЯ, ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Основні питання для обговорення

1. Поняття прогнозування, програмування, планування.
2. Система прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку.
3. Довгострокові, середньострокові та короткострокові прогнози і програмні документи.
4. Учасники державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України.
5. Досвід прогнозування, програмування, планування соціально-економічного розвитку за кордоном.

Практичні завдання

Завдання 1

Проведіть аналіз діючих прогнозно-програмних документів в Україні та зробіть висновки щодо їх удосконалення.

Завдання 2

Проаналізуйте сучасну систему формування стратегічних планів, програм в Україні. Зробіть висновок щодо доцільності її удосконалення.

Завдання 3

Проаналізуйте Стратегію розвитку будь-якої області України та вкажіть про її узгодженість з прогнозно-програмними документами.

Завдання 4

Зробіть порівняльний аналіз досвіду прогнозування, програмування, планування соціально-економічного розвитку за кордоном та вкажіть про можливість його використання в Україні.

Теми рефератів

1. Державне прогнозування соціально-економічного розвитку.
2. Програма економічного і соціального розвитку.
3. Стратегія економічного та соціального розвитку України.
4. Стратегії розвитку галузей економіки (сфер діяльності).
5. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку за кордоном.

ТЕМА 7 РОЗРОБКА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Основні питання для обговорення

1. Нормативно-правова база розробки та реалізації стратегії розвитку.
2. Поняття Державної стратегії регіонального розвитку України.
3. Розробка та план заходів з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку України.
4. Регіональна стратегія розвитку: особливості розробки та реалізації.
5. Розробка та реалізація стратегії розвитку міста.
6. Стратегія розвитку об'єднаної територіальної громади.

Практичні завдання

Завдання 1

Проведіть аналіз нормативно-правової бази розробки та реалізації стратегії розвитку в Україні та зробіть висновки щодо її удосконалення.

Завдання 2

Вкажіть глобальні та національні проблеми, які впливають на розвиток регіонів України. Визначте та обґрунтуйте стратегічні завдання державної політики регіонального розвитку України.

Завдання 3

Визначте основні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів України та надайте пропозиції до Плану заходів з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку України.

Завдання 4

Розподіліться на групи з 2–4 осіб та сформууйте робочу групу зі стратегічного планування. Складіть та обґрунтуйте список членів цієї робочої групи.

Теми рефератів

1. Глобальні та національні цілі сталого розвитку.
2. Приоритетні напрями соціально-економічного розвитку України та її регіонів.
3. Стратегія сталого розвитку України: розробка, реалізація.
4. Реалізація стратегії сталого розвитку області.
5. Особливості розроблення стратегії розвитку міста.

ТЕМА 8 МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Основні питання для обговорення:

1. Поняття моніторингу та оцінювання.
2. Моніторинг та оцінювання в стратегічному управлінні.
3. Моніторинг виконання плану заходів Державної стратегії регіонального розвитку України, оцінка результативності її реалізації.
4. Організація проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів.

Практичні завдання

Завдання 1

Проаналізуйте Державну стратегію регіонального розвитку України та план заходів з її реалізації. Яка, на Ваш погляд, має бути система моніторингу та оцінки результативності реалізації цієї стратегії? Обґрунтуйте свою думку.

Завдання 2

Проаналізуйте будь-яку регіональну стратегію розвитку та зробіть висновки щодо доцільності її удосконалення.

Завдання 3

Розподіліться на групи з 2–4 осіб, проаналізуйте Стратегію розвитку міста Харкова та вкажіть про узгодженість цілей розвитку міста із регіональними та національними пріоритетами.

Теми рефератів

1. Особливості моніторингу в стратегічному управлінні.
2. Оцінювання в стратегічному управлінні.
3. Індикатори результативності та ефективності реалізації стратегії.
4. Проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації стратегії розвитку міста і плану заходів.
5. Моніторинг стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. *За класифікацією спрямованості дій цілі організації поділяються на такі види:*

- а) основні, побічні та підтримувальні;
- б) зовнішні та внутрішні;
- в) стратегічні, тактичні, оперативні;
- г) кількісні та якісні.

2. *«SMART» вимоги – це:*

- а) вимоги до побудови «дерева цілей»;
- б) вимоги до стратегічного управління організацією;
- в) вимоги до проведення SWOT-аналізу;
- г) вимоги до формулювання цілей.

3. *Вкажіть, що передує вибору стратегії:*

- а) розробка стратегічних планів;
- б) розробка та оцінка стратегічних альтернатив;
- в) зміна організаційної структури;
- г) впровадження нових технологій.

4. *Визначте, яка система управління передбачає використання стратегічного планування:*

- а) управління на основі контролю;
- б) управління на основі екстраполяції;
- в) управління на основі передбачення змін;
- г) управління на основі гнучких екстрених рішень.

5. *Стратегія – це:*

- а) детальний всебічний комплексний план, призначений для забезпечення місії та досягнення цілей;
- б) описаний у формальному вигляді орієнтир, якого бажано досягти протягом визначеного періоду;
- в) результат, якого необхідно досягнути в майбутньому для втілення місії;
- г) система ідей, принципів, уявлень.

6. Що таке програмний захід?

а) наповнена конкретним змістом певна дія, спрямована на досягнення якої небудь поточної мети, для виконання якої обґрунтовано та встановлено виконавців, терміни та необхідні обсяги всіх видів ресурсів;

б) одноразова сукупність цілей, стратегій, задач та дій, що має системні характеристики відносно взаємозв'язку ресурсів, послідовності виконання робіт і залучення спеціалістів певного профілю;

в) заздалегідь прогнозовані й кількісно визначені варіанти розвитку подій і розроблені для кожного з варіантів системи заходів;

г) документ, який є економічно та науково обґрунтованою системою пов'язаних між собою і націлених на реалізацію конкретної комплексної мети соціально економічних, науково-технічних та організаційно-господарських заходів, узгоджених за термінами і виконавцями.

7. Початковим етапом стратегічного управління в організації є:

а) вибір стратегії;

б) визначення місії організації;

в) діагностика середовища;

г) визначення цілей організації.

8. Головною передумовою реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна - 2020» є:

а) суспільний договір між владою, бізнесом та громадянським суспільством;

б) взаємодія всіх гілок державної влади;

в) реформування системи державного управління;

г) ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку.

9. В Стратегії сталого розвитку «Україна - 2020» визначаються такі вектори руху:

а) розвитку, безпеки, відповідальності, гордості;

б) розвитку, безпеки, відповідальності, зростання;

в) розвитку, безпеки, зростання, гордості;

г) розвитку, зростання, відповідальності, гордості.

10. Що не визначають регіональні стратегії розвитку:

- а) тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя;
- б) стратегічні цілі, пріоритети розвитку регіону на один рік;
- в) оперативні цілі, що забезпечать досягнення стратегічних цілей;
- г) основні завдання, етапи та механізми їх реалізації.

11. Державне прогнозування економічного і соціального розвитку – це:

- а) науково обгрунтоване передбачення напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки або окремих адміністративно-територіальних одиниць, можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення параметрів економічного і соціального розвитку;
- б) науково обгрунтоване передбачення напрямів розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць;
- в) науково обгрунтоване передбачення можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення параметрів економічного і соціального розвитку;
- г) науково обгрунтоване передбачення напрямів розвитку країни та окремих адміністративно-територіальних одиниць.

12. План заходів з реалізації регіональної стратегії – це:

- а) інструмент реалізації регіональної стратегії, який передбачає заходи у середньостроковій перспективі (від трьох до чотирьох років) та у рамках передбачених регіональною стратегією завдань, відповідальних виконавців, строки виконання, обсяги і джерела фінансування з визначенням індикаторів результативності їх виконання (які включають гендерно-чутливі індикатори), а також є основою для розроблення інвестиційних програм (проектів), спрямованих на розвиток регіонів;
- б) комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення цілей, визначених регіональною стратегією, оформлений як додаток до плану заходів, що готується та затверджується у встановленому законодавством порядку та реалізується

через проекти регіонального розвитку, об'єднані спільною метою та відібрані на конкурсній основі;

в) документ, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності;

г) комплекс взаємопов'язаних заходів для розв'язання окремих проблем регіонального розвитку, оформлений як документ за встановленою законодавством формою, яким визначаються спільні дії учасників проекту, а також ресурси, необхідні для досягнення цілей проекту протягом установлених строків.

13. На який період розробляється Державна стратегія регіонального розвитку України:

- а) сім років;
- б) десять років;
- в) п'ять років;
- г) дев'ять років.

14. Програма регіонального розвитку – це:

а) комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення цілей, визначених регіональною стратегією, оформлений як додаток до плану заходів, що готується та затверджується у встановленому законодавством порядку та реалізується через проекти регіонального розвитку, об'єднані спільною метою та відібрані на конкурсній основі;

б) комплекс взаємопов'язаних заходів для розв'язання окремих проблем регіонального розвитку, оформлений як документ за встановленою законодавством формою, яким визначаються спільні дії учасників проекту, а також ресурси, необхідні для досягнення цілей проекту протягом установлених строків;

в) документ, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва

та Севастополя, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності;

г) науково обгрунтоване передбачення можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення параметрів економічного і соціального розвитку.

15. Смарт-спеціалізація – це:

а) підхід, що передбачає аргументоване визначення суб'єктами регіонального розвитку в рамках регіональної стратегії окремих стратегічних цілей та завдань щодо розвитку видів економічної діяльності, які мають інноваційний потенціал з урахуванням конкурентних переваг регіону та сприяють трансформації секторів економіки в більш ефективні;

б) підхід, який застосовується під час розроблення проектів стратегії і плану заходів та передбачає поєднання секторальної (галузевої), територіальної (просторової) та управлінської складових державної регіональної політики;

в) сукупність наявних у регіоні інтелектуальних, трудових, технологічних, науково-виробничих ресурсів з відповідним інфраструктурним забезпеченням, які за умови їх ефективного використання (поєднання) сприяють прийняттю та впровадженню нових технологічних рішень;

г) підхід, який застосовується під час розроблення плану заходів з реалізації стратегії.

16. Що не зазначається у проекті Державної стратегії регіонального розвитку України:

а) тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів, що включають результати SWOT-аналізу регіонального розвитку та оцінки природно-ресурсного, виробничого, трудового, наукового, фінансового та інноваційного потенціалу;

б) пріоритети державної регіональної політики на десять років, сформовані відповідно до стратегічного бачення розвитку регіонів;

в) стратегічні цілі і напрями розвитку регіонів та міжрегіонального співробітництва, що формуються відповідно до стратегічного бачення розвитку регіонів;

г) оперативні цілі для забезпечення досягнення стратегічних цілей.

17. Прогноз економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період розробляється на:

- а) сім років;
- б) десять років;
- в) п'ять років;
- г) вісім років.

18. До мети впровадження смарт-спеціалізації у стратегічне планування регіонального розвитку не відноситься:

- а) забезпечення сталого розвитку регіонів;
- б) підвищення ефективності управління інноваційними процесами на державному рівні;
- в) створення сприятливого середовища для провадження інноваційної діяльності;
- г) підвищення рівня інноваційної та інвестиційної активності регіонів.

19. Стратегія розвитку галузі економіки (сфери діяльності) – це:

- а) документ, у якому на основі прогнозу тенденцій розвитку відповідних ринків і напрямів науково-технічного прогресу визначаються довгострокові цілі та пріоритети розвитку галузі економіки (сфери діяльності), заходи, спрямовані на їх досягнення, та ресурси, що необхідні для здійснення таких заходів;
- б) документ, у якому визначаються пріоритети, стратегічні цілі, структурні пропорції економіки і соціальної сфери та напрями державної політики;
- в) документ, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності;
- г) науково обгрунтоване передбачення напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки або окремих адміністративно-територіальних одиниць, можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення параметрів економічного і соціального розвитку.

20. Стратегічні цілі розвитку регіону – це:

- а) описані у формальному вигляді орієнтири, яких бажано досягти в довгостроковому періоді;
- б) опис послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану розвитку регіону, що ґрунтується на припущеннях;
- в) перспективи соціально-економічного та інноваційного розвитку регіону в довгостроковому періоді з урахуванням його унікальних особливостей;
- г) опис послідовності подій стану регіонального розвитку.

21. Проект регіонального розвитку – це:

- а) комплекс взаємопов'язаних заходів для розв'язання окремих проблем регіонального розвитку, оформлений як документ за встановленою законодавством формою, яким визначаються спільні дії учасників проекту, а також ресурси, необхідні для досягнення цілей проекту протягом установлених строків;
- б) комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення цілей, визначених регіональною стратегією, оформлений як додаток до плану заходів, що готується та затверджується у встановленому законодавством порядку та реалізується через проекти регіонального розвитку, об'єднані спільною метою та відібрані на конкурсній основі;
- в) документ, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності;
- г) документ, у якому на основі прогнозу тенденцій розвитку відповідних ринків і напрямів науково-технічного прогресу визначаються довгострокові цілі та пріоритети розвитку галузі економіки (сфери діяльності), заходи, спрямовані на їх досягнення, та ресурси, що необхідні для здійснення таких заходів.

22. Стратегічне бачення розвитку регіону – це:

- а) перспектива соціально-економічного та інноваційного розвитку регіону в довгостроковому періоді з урахуванням його унікальних особливостей;
- б) вищий сенс, мета існування об'єкта планування в майбутньому;
- в) уява про напрямок розвитку об'єкта планування;
- г) ідеальний образ бажаного, можливого і необхідного стану керованої системи.

23. Коли починається розробка проекту регіональної стратегії:

- а) не пізніше ніж за 15 місяців до завершення строку реалізації чинної регіональної стратегії;
- б) не пізніше ніж за рік до завершення строку реалізації чинної регіональної стратегії;
- в) не пізніше ніж за півроку до завершення строку реалізації чинної регіональної стратегії;
- г) не пізніше ніж за місяць до завершення строку реалізації чинної регіональної стратегії.

24. Що не зазначається у проекті плану заходів з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку України:

- а) середньострокові завдання і заходи, здійснення яких спрямоване на розв'язання проблем регіонального розвитку та досягнення цілей стратегії;
- б) фінансове забезпечення виконання завдань і здійснення заходів на десять років;
- в) строки виконання завдань і здійснення заходів та відповідальні за виконання;
- г) індикатори оцінки результативності виконання завдань і здійснення заходів.

25. До учасників державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку можна віднести:

- а) Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері економічного і соціального розвитку;
- б) Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері

економічного і соціального розвитку, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування;

в) місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування;

г) центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері економічного і соціального розвитку.

26. Регіональна стратегія розвитку – це:

а) комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення цілей, визначених регіональною стратегією, оформлений як додаток до плану заходів, що готується та затверджується у встановленому законодавством порядку та реалізується через проекти регіонального розвитку, об'єднані спільною метою та відібрані на конкурсній основі;

б) комплекс взаємопов'язаних заходів для розв'язання окремих проблем регіонального розвитку, оформлений як документ за встановленою законодавством формою, яким визначаються спільні дії учасників проекту, а також ресурси, необхідні для досягнення цілей проекту протягом установлених строків;

в) документ, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності;

г) документ, що визначає стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період.

27. Сценарій розвитку – це:

а) описані у формальному вигляді орієнтири, яких бажано досягти в довгостроковому періоді;

б) опис послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану розвитку регіону, що ґрунтується на припущеннях;

в) перспектива соціально-економічного та інноваційного розвитку регіону в довгостроковому періоді з урахуванням його унікальних особливостей;

г) уява про напрямок розвитку об'єкта планування.

28. SWOT-аналіз регіонального розвитку – це:

- а) процес встановлення зв'язку між внутрішніми (сильними і слабкими сторонами) та зовнішніми (можливостями і викликами) факторами, що мають стратегічне значення для розвитку регіонів;
- б) виявлення можливих і неможливих тенденцій розвитку зовнішнього середовища;
- в) аналіз ефективності внутрішнього середовища;
- г) опис послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану розвитку регіону, що ґрунтується на припущеннях.

29. Стратегія економічного та соціального розвитку України – це:

- а) документ, у якому визначаються пріоритети, стратегічні цілі, структурні пропорції економіки і соціальної сфери та напрями державної політики;
- б) документ, у якому на основі прогнозу тенденцій розвитку відповідних ринків і напрямів науково-технічного прогресу визначаються довгострокові цілі та пріоритети розвитку галузі економіки (сфери діяльності), заходи, спрямовані на їх досягнення, та ресурси, що необхідні для здійснення таких заходів;
- в) документ, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності;
- г) науково обґрунтоване передбачення напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки або окремих адміністративно-територіальних одиниць, можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення параметрів економічного і соціального розвитку.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Берданова О. Стратегічне планування : навч. посібник / О. Берданова, В. Вакуленко, В. Тертичка. – Львів : ЗУКЦ, 2008. – 138 с.
2. Берданова О. Стратегічне планування : робочий зошит дистанційного курсу (програма підготовки магістрів за спеціальністю «Державне управління») / О. Берданова, В. Вакуленко, В. Тертичка. – Київ : НАДУ, 2007 – 25 с.
3. Збірник тестових завдань для самостійної підготовки до комплексного кваліфікаційного державного екзамену студентів, що навчаються за напрямом «Менеджмент», освітнього ступеня «бакалавр» / Укладачі: Проскура В. Ф., Лизанець А. Г., Білак Г. Г., Зарічна О. В., Малець О. О., Мусаткіна В. П., Товт Т. Й., Хаустова К. М. . – Мукачево : МДУ, 2016. – 166 с.
4. Колпаков В. М. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Стратегічне управління» (для магістрів) / В. М. Колпаков – Київ : МАУП, 2016. – 38 с.
5. Романюк С. А. Теорія та практика стратегічного управління : монографія / С. А. Романюк. – Київ : НАДУ, 2019. – 232 с.
6. Сладкевич В. П. Методичні матеріали до семінарських та практичних занять з дисципліни «Стратегічний менеджмент» (для спеціалістів, магістрів) / В. П. Сладкевич – Київ : МАУП, 2007 – 28 с.
7. Стратегічне планування : метод. вказівки для слухачів магістерської підготовки всіх форм навчання / уклад. М. А. Латинін, Т. М. Лозинська. – Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – 35 с.
8. Тертичка В. В. Стратегічне управління : навч. посібник / В. В. Тертичка. – Київ : НАДУ, 2014. – 196 с.

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації
до практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ»

*(для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності
281 – Публічне управління та адміністрування)*

Укладач **ПАСТУХ** Катерина Валеріївна

Відповідальний за випуск *М. К. Гнатенко*
За авторською редакцією
Комп'ютерне верстання *К. В. Пастух*

План 2019, поз. 465М

Підп. до друку 03.02.2020. Формат 60 × 84 / 16.
Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 1,1.
Тираж 50 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017.